

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

7. Філь Г. В. Комунікативна компетентність керівника та її значення в управлінській діяльності. Екзистенційні та комунікативні питання управління : матеріали міжнар. наук.-теор. конф. Сумський держ. ун-т. Суми. 2014. Ч. 2. 114-117 с.

Савчук Світлана, Україна

СТРУКТУРА УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (ЗЗСО)

Управлінська компетентність є складовою професійної кваліфікації керівника, визначальним чинником вдосконалення управління закладом і результативності його управлінських дій, на підвищення якої має бути зосереджена діяльність органів управління освітою територіальних громад.

Управління освітнім процесом у закладі передбачає опанування керівником ЗЗСО певними групами знань та умінь.

Методологічні та законодавчо-нормативні знання охоплюють: закони України “Про освіту”, “Про базову середню освіту”, “Про вищу освіту” та інші підзаконні акти щодо управління навчанням і розвитку особистості учнівської молоді; концепції та накази МОН, державні освітні стандарти, інструкції, положення, інструктивно-методичні листи МОН з управління навчанням; навчальні плани, підручники, посібники з навчальних предметів; законодавчо-нормативну базу функціонування системи освіти в Україні.

Зміст загальнотеоретичних знань керівника ЗЗСО представлено такими показниками: психолого-педагогічна, філософська суть освітнього процесу та якості освіти учнівської молоді; психологічні й фізіологічні особливості учнів різних вікових груп; принципи, структура, організаційні форми і особливості управління навчанням; теорії дидактики (закономірності, принципи, методи, засоби, організаційні форми, види навчання учнів); психологічні та педагогічні основи застосування наукових підходів у навчанні, вихованні й розвитку учнівської молоді; теорії виховання (психологопедагогічна суть, закономірності, принципи, методи і засоби, форми, виховання); основи формування світогляду, активної громадянської позиції, свідомого ставлення до різних видів діяльності; суть та основи основних видів виховання (інтелектуальне, патріотичне, національне, інтернаціональне, правове, трудове, естетичне, економічне, валеологічне, фізичне, статеве, моральне, екологічне, сімейне); психологія міжособистісних взаємин; основи розвитку психіки та свідомості в психічній діяльності людини; основи спілкування (функції і форми, засоби і види, стилі спілкування та його ефективність); критерії оцінки навчальних досягнень учнів; критерії оцінки виховної роботи; суть та специфіка процесу навчання.

Зміст процесуальних знань охоплює: форми й особливості управління навчально-виховною роботою в закладі; методики (проведення соціальнопедагогічних досліджень, педагогічного управління учнівським

самоврядуванням, діяльності щодо управління процесом виховання в закладі, роботи з класними керівниками); методики і технології управління навчально-виховним процесом у закладі; форми, методи і засоби навчання і виховання учнів; зміст, види організації різних форм науково-методичної роботи з педагогічними кадрами.

Також керівник ЗЗСО повинен уміти:

- здійснювати: діагностику переваг і недоліків управління навчально-виховним процесом і прогнозувати шляхи його удосконалення; діагностику навчальних труднощів; прогнозування розвитку навчальних досягнень учнів, професійного зростання педагогів колективу і їхній особистісний розвиток;

- визначати цілі, місію, бачення, завдання, стратегії (напрями) розвитку освітнього процесу; рівень професійної компетентності, творчої майстерності вчителів; рівень соціальних, загальнокультурних, загальнопредметних, інформатичних, політичних, комунікативних, пізнавально-інтелектуальних

- аналізувати: якість виховних заходів, навчальних занять; реалізацію основних напрямів виховного і навчального процесів, динаміку формування основних компонентів розвитку учнів (інтелектуальний, моральний, духовний, творчий, соціальний, саморозвиток, фізичний); тенденції розвитку, переваги та недоліки в управлінні навчально-виховним процесом; ефективність застосування педагогами різних форм навчання і виховання, технологій навчання, виховання і розвитку учнів;

- контролювати основні ділянки навчально-виховної роботи в закладі, щaproвадження в практику роботи досягнень психолого-педагогічної науки, інноватики, філософії та соціології освіти, педагогіки здоров'я; діяльність учнівського, педагогічного, батьківського колективів на досягнення освітніх цілей і забезпечення якісної освіти; різні форми роботи педагогічного колективу щодо забезпечення рівного доступу до якісної освіти учнівської молоді закладу; використання прогресивного вітчизняного та зарубіжного досвіду управління навчанням;

- координувати діяльність педагогічного колективу закладу з різними соціальними інституціями щодо здійснення цілеспрямованого соціально позитивного впливу; координувати дії суб'єктів управління і навчання з усіх напрямів роботи закладу.

Керівник ЗЗСО повинен: здійснювати: діагностику переваг і недоліків управління педагогічним, учнівським колективами та обслуговуючим персоналом; діагностику проблем фінансування закладу; самодіагностику проблем і труднощів управлінської діяльності; володіти методами вивчення діяльності суб'єктів управління та навчання; визначати перспективні проблеми та напрями розвитку закладу, формулювати місію та бачення закладу; бути здатним до виділення пріоритетів функціонування закладу та визначення пріоритетних напрямів розвитку; розробки проектів, різних видів планів (стратегічних, тактичних, оперативних), програм, зокрема, професійного зростання, необхідних для функціонування та розвитку закладу; визначення перспектив професійного та особистісного розвитку суб'єктів управління та навчання в закладі; аналізу зовнішнього середовища закладу для вияву його

можливостей і ресурсів; організовувати та координувати діяльність суб'єктів управління та навчання щодо основних напрямів роботи закладу та зміцнення матеріально-технічної бази закладу; володіти методами, методиками, технологіями та механізмами аналізу, оцінки, контролю педагогічних процесів.

Управлінська компетентність уявляється як суб'єктний параметр діяльності керівника закладу, і є першоосновою, базисом професіоналізму.

Література

1. Білик Н. Управлінська компетентність керівника ЗЗСО у створенні умов для інклюзивного навчання. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 6. С. 58-66.
2. Боднар О. Самооцінювання сформованості управлінської компетентності майбутніх менеджерів освіти. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія : Філософія. Педагогіка*. 2023. № 1. С. 54-61.
3. Вишневська Я. А. Вдосконалення управлінської компетентності керівників закладів загальної середньої освіти. *Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки*. 2020. Вип. 11. С. 83-88.
4. Марталішвілі Л. А. Компонентна структура управлінської компетентності майбутнього керівника закладу освіти в контексті компетентнісного підходу до її формування. *Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки*. 2023. Вип. 209. С. 412-418.
5. Оксенюк О. В. Інноваційні практики вдосконалення розвитку управлінської компетентності керівника закладу освіти. *Вісник післядипломної освіти. Серія : Педагогічні науки*. 2020. Вип. 14. С. 106-122.
6. Саух І. Компетентнісний конструкт управлінської діяльності керівника закладу освіти: від теорії до практики моделювання. *Український педагогічний журнал*. 2023. № 4. С. 53-60.
7. Стащенко М. О. Організаційна складова управлінської компетентності керівника. *Педагогічний пошук*. 2023. № 4. С. 45–46.

**Сакалюк Оксана, Україна
Ван Чжипен, Китай**

САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ

Професійний саморозвиток особистості спрямований на позитивну зміну особистісних та професійних якостей на основі самопізнання, самоуправління, самовдосконалення і самореалізації в її професійній діяльності. Проблема саморозвитку особистості знайшла відображення в дослідженнях зарубіжних та українських учених: А. Адлера, М. Євтуха, А. Клочко, Г. Костюка, А. Маслоу, Н. Ничкало, К. Роджерса, Г. Олпорта та ін., які визначають розмаїтість чинників, що сприяють саморозвитку, виокремлюють компоненти, різні форми вияву, що демонструють складність і багатовимірність цього феномена.

ЗМІСТ

Секція 1	
Білинська М. СУЧАСНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В КОРИСТУВАННІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ	3
Garakanidze Z. GEORGIA'S TECHNOCRATIC RISK ANALYSIS TO ENSURE ITS ECONOMIC SECURITY	7
Гжибовська Т., Дай Дапин СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ	10
Головчук Ю. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛІДЕРСТВА В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	13
Горліченко А., Колесніков М. КОНТРОЛЬ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ	17
Данько О. ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА УПРАВЛІНСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ	20
Казимир Я. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	23
Копусь О., Мельнік А. РОЗВИТОК ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ	26
Мамутов Ф. ЧИННИКИ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	27
Почетова В. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	30
Савчук С. СТРУКТУРА УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (ЗЗСО)	34
Сакалюк О., Ван Чжипен САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ	36
Секція 2	
Груник І. ВИКЛИКИ ТА РИЗИКИ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	39
Данченко Н. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	42